

Datum : 24 oktober 2014
Ref. : KM/mh/1410179

Geachte heer Dekker,

De Nederlandse vereniging van pedagogen en onderwijskundigen (NVO) en het Nederlands Instituut van psychologen (NIP) maken graag gebruik van de internetconsultatie om te reageren op de concept AMvB integratie van lwoo en pro in passend onderwijs.

NVO en NIP staan positief tegenover uw voorstel om lwoo en pro onder te brengen in passend onderwijs. Zoals al aangegeven in de reactie op het wetsvoorstel lwoo en pro zijn er bij de NVO en het NIP wel zorgen over het behoud van de opgebouwde expertise in het onderwijs. We zijn dan ook blij dat deze AMvB aandacht besteedt aan deze expertise. Wel hebben we nog enkele vragen en zorgpunten bij de voorgestelde AMvB die we graag naar voren willen brengen in deze reactie op de internetconsultatie.

De procedure voor toewijzing lwoo en pro

De inpassing van lwoo en pro in passend onderwijs biedt meer ruimte aan samenwerkingsverbanden om maatwerk te leveren. Echter, om een goede overgang te bespoedigen, is er voor gekozen de eerste twee jaar de criteria te handhaven. Begrijpelijk gezien de overgangssituatie, maar het voorstel in de AMvB biedt te weinig ruimte voor een professional om af te wijken van deze strikt geformuleerde criteria. Zo wordt er in artikel 15d lid 4 gesteld dat uitsluitend aanvragen voor leerlingen voor het pro kunnen worden toegewezen indien de leerling een intelligentiequotiënt heeft binnen de bandbreedte van 55 tot en met 80. Eenzelfde soort eisen worden gesteld bij de toewijzing voor aanvragen voor het lwoo. NVO en NIP begrijpen dat deze criteria bedoeld zijn om richting te geven aan de toewijzing naar lwoo en pro, maar door het woord 'uitsluitend' is er geen ruimte om een leerling met één puntje verschil (bijvoorbeeld een score van 54) in intelligentiequotiënt toch een toewijzing voor het pro te verlenen. Dit kan wel wenselijk zijn gezien bijvoorbeeld de psychosociale ontwikkeling van een leerling. Bovendien hebben intelligentietesten een betrouwbaarheidsinterval van 95%.

Voor een gedegen toewijzing moet het intelligentieonderzoek deel uitmaken van de totale diagnostiek. IQ-getallen krijgen vaak pas betekenis als je hierin andere factoren meeneemt zoals de omstandigheden rondom testafname, de observaties tijdens het onderzoek, schoolresultaten, stemming, medicatie, etc.¹ Juist voor deze groep is het gemiddelde IQ vaak niet maatgevend voor de

¹ Drs. Yaron Kaldenbach, 2011

behoefte aan aangepast onderwijs, een discrepant intelligentieprofiel met een (zeer) lage score op één van de schalen of factoren, kan ook aanleiding zijn tot toelaatbaarheid. Het zesde lid van artikel 15d lijkt hier ook ruimte voor te scheppen. Wij stellen dan ook voor om het woord 'uitsluitend' in de tekst te schrappen.

In artikel 15e geeft u aan dat voor leerlingen in het bezit van een toelaatbaarheidsverklaring voor het (v)so toch, ongeacht het IQ of de leerachterstand, door het bevoegd gezag kan worden besloten om de leerling op het pro te plaatsen. Dit kan, alles te hebben overwogen, leiden tot plaatsing op een voor deze leerling passende onderwijsplek, maar het kan ook tot gevolg hebben dat leerlingen, zonder advies van een externe deskundige, op het pro worden geplaatst op basis van een toelaatbaarheidsverklaring voor het (v)so. Die verklaring is niet zonder redenen afgegeven. We willen u dan ook vragen in de AMvB op te nemen dat een besluit tot plaatsing in het pro in afwijking van de toelaatbaarheidsverklaring tot het (v)so slechts wordt genomen nadat advies is ingewonnen bij een daartoe geschoold psycholoog of orthopedagoog.

Graag zouden NIP en NVO ook geregeld zien dat het mogelijk is om ook na het eerste jaar op het voortgezet onderwijs in te stromen in het pro. De huidige regelgeving geeft onvoldoende ruimte om op een later moment in te stromen in het pro zonder een eerder afgegeven lwoo beschikking. NVO en NIP willen u dan ook vragen om instroom op een later moment mogelijk te maken als na oordeel van deskundigen blijkt dat pro de meest passende onderwijsplek biedt voor een leerling.

Deskundigen betrokken bij de toewijzing lwoo en pro

De toewijzing tot lwoo of pro heeft een grote impact voor zowel de leerling en zijn/haar ouders, als voor (de inzet van middelen van) het samenwerkingsverband. Met u zijn we van mening dat het van groot belang is dat er voldoende expertise is betrokken bij de toewijzing van lwoo en pro. NIP en NVO zien graag benadrukt dat deskundigen een onafhankelijke positie moeten hebben zodat er bij elk advies in elk geval één onafhankelijke deskundige betrokken is. Op deze manier wordt gewaarborgd dat het belang van de leerling leidend is. Belangrijk is dat de betrokken deskundigen voldoende specifieke kennis hebben over het onderwijs. Daarom willen NVO en NIP graag adviseren over de vaardigheden en competenties die nodig zijn bij onder andere het bepalen van de toewijzing.

Wij hopen dat u onze voorstellen tot wijziging zult verwerken in de AMvB en dat u met NIP en NVO in gesprek wilt gaan over de benodigde vaardigheden en competenties van deskundigen in het onderwijs. We zien uw reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Het bestuur van de Nederlandse Vereniging van pedagogen en onderwijskundigen (NVO)
Het bestuur van de sector Jeugd van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP)

Voor meer informatie kunt contact opnemen met Kirsten Mik (NVO) via: k.mik@nvo.nl of 06-12820617 of Wilma Lozowski (NIP) via: wilma@psynip.nl of 06-16393568